

ימים ולילות, משום שהקדוש ברוך הוא מתרצה בה בתורה תמיד.

וכיון שהקדוש ברוך הוא ברא את האדם, נתן לפניו תורה, ולמד אותו בה לדעת את דרכיה. מנין לנו? שכתוב (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. ואחר כך, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וסוד מרע בינה. כיון שהסתכל בה ולא שמר אותה, עבר על מצות רבוננו ונתפס בחטאו.

וכך אותם שעברו על דבר אחד של התורה נתפסו בה. שלמה המלך שהתחכם על כל בני העולם, עבר על דבר אחד של התורה, וגרם לו להעביר ממנו את מלכותו ופלג את המלכות ממנו. מי שעובר על התורה על אחת כמה וכמה.

ויוסף שהיה יודע תורה, ואחיו נפלו בידו, למה גלגל עליהם כל הגלגול הזה, והרי הוא ידע את התורה שלמד אותו אביו? אלא חס ושלום שיוסף גלגל עליהם גלגולים לנקם מהם, אלא כל זה לא עשה אלא להביא את אחיו בנימין אצלו, שתשוקתו היתה אליו, והוא לא השאיר את אחיו לפל, שהרי כתוב ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר וגו', וכל זה כדי שלא יפלו.

רבי יהודה אמר, כשברא הקדוש ברוך הוא את הלכנה, הנה תמיד מסתכל בה, פכתוב (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיך בה. השגחתו בה תמיד. וכתוב אז ראה, שהרי השמש בה השגחתו בה מאירה. ויספרה, מה זה ויספרה? כמו שנאמר (איוב כח) מקום ספיר אבניה.

קמיה תדירא, ולאשתדלא באורייתא ומא וילי. בגין דקדשא בריך הוא אתרעי בה באורייתא תדיר.

וכיון דברא קדשא בריך הוא לאדם, יתב קמיה אורייתא, ואוליף ליה בה למנדע ארחהא. מנלן, דכתיב, (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. ולבתר, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וסוד מרע בינה. כיון דאסתכל בה ולא נטיר לה, עבר על פקודא דמאריה ואתפס בחוביה.

וכך אינון דעברו על מלה חדא באורייתא, אתפסו בה. שלמה מלכא דאתחכם על כל בני עלמא, עבר על מלה חדא באורייתא, וגרים ליה לאתעברא מלכותיה מניה, ולא תפלגא מלכותא מן בנוי. מאן דאעבר על אורייתא על אחת כמה וכמה.

ויוסף דהוה ידע אורייתא, ואחוי נפלו בידיה, אמאי גלגל עלייהו כל גלגולא דא. והא איהו ידע אורייתא דאוליף ליה אבוי. אלא, חס ושלום דיוסף גלגל עלייהו גלגולין לנקמא מניהו. אלא כל דא לא עבד, אלא לאייתאה לאחיה בנימין לגביה, דתאובתיה הוה לגביה. ואיהו לא שבק לאחוי למנפל, דהא כתיב, ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר וגו', וכל דא בגין דלא ינפלוין.

רבי יהודה אמר, כד ברא קדשא בריך הוא לסיהרא, הוה אסתכל בה תדיר, כדכתיב, (דברים יא) תמיד עיני יי אלהיך בה, אשגחותא דיליה בה תדיר, וכתיב אז ראה, דהא שמשא באשגחותא דיליה בה, אתנהיר. ויספרה, מאי ויספרה, כמה דאת אמר, (איוב כח) מקום ספיר אבניה.